

Toekomstige werkzaamheden

Samen robuust

26 maart 2026 Versie 1.0

Omgevingsdienst
West-Holland

Aandachtspunten

- Voor u ligt een document waarin wij een overzicht bieden van de ontwikkelingen in de (milieu)wetgeving en de gevolgen daarvan voor ons werk bij de dienst.
- We beschrijven welke nieuwe of gewijzigde regels eraan komen, welke taken intensiever worden en welke consequenties voortkomen uit het Interbestuurlijk Programma VTH.
- De inhoud is gebaseerd op de kennis van nu.
- Er is recent een nieuw kabinet aangetreden. Het is op dit moment nog onduidelijk welke beleidswijzigingen dit met zich mee zal brengen.
- Ook ligt er al nieuwe wet- en regelgeving ter consultatie, waarvan de richting en uiteindelijke impact nog niet volledig duidelijk zijn.
- De genoemde aantallen bedragen/fte's zijn een gefundeerde inschatting op basis van de kennis van nu.
- Dit document is niet statisch en beoogt niet compleet te zijn.

Inhoudsopgave

Aandachtspunten.....	2
Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding.....	5
2. Wet- en regelgeving milieu	6
2.1 Circulair materialen plan.....	6
2.2 Asbest.....	7
2.3 Europese Richtlijn energieprestatie van gebouwen.....	8
2.4 Energie Opslag Systemen: PGS 37	9
2.5 Natuurherstelverordening	10
2.6 Kaderrichtlijn Water	11
2.7 Werkgebonden Personen Mobiliteit	12
2.8 Wet veilige jaarwisseling	13
2.9 Inschatting benodigdheden Wet- en regelgeving milieu	14
3. VTH – Intensivering taken en uitvoering	15
3.1 Hecategorisering toezichtcategorie	15
3.2 Altijd Actuele Digitale Vergunning Provincie Zuid-Holland	16
3.3 Actualiseren Vergunningen.....	17
3.4 Gewasbeschermingsmiddelen in de bodem	18
3.5 (Potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen	18
3.6 Stikstof.....	19
3.7 Administratief-, Ketentoezicht en Ondernijning	20
3.8 Inschatting benodigdheden intensivering taken en uitvoering	21
4. Administratieve taken	22
4.1 Inschatting benodigdheden administratieve taken	23
5. Gemeentelijke taken	24
5.1 Soortenmanagementplan	24
5.2 Klimaatadaptatie	25
5.3 Inschatting benodigdheden Gemeentelijke taken	25
6. Versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	26
6.1 Interbestuurlijk programma VTH	26
6.2 Wetsvoorstel Versterking VTH.....	28
6.3 Inschatting benodigdheden versterking VTH.....	29

7.	Bedrijfsvoering.....	30
7.1	Nieuwe archiefwet.....	30
7.2	Toegankelijkheid website.....	30
7.3	Wet open overheid.....	31
7.4	Inschatting benodigheden Bedrijfsvoering.....	31
8.	Overig.....	32
8.1	Nieuwe handreiking archeologievriendelijk bouwen.....	32
8.2	Energietransitie – gevolgen voor Externe Veiligheid.....	32
8.3	Nieuwe handreiking voor geurbeleid industrie.....	33
8.4	Inschatting benodigheden Overig.....	33
9.	Inschatting totale benodigheden.....	34

1. Inleiding

Het is evident dat Nederland een druk bevolkt land is dat we intensief benutten. Dit heeft gevolgen op de leefomgeving en de mensen die er wonen, denk hierbij aan: geluid, geur, bodem en water, en luchtkwaliteit. Tegelijkertijd stelt de Omgevingswet dat we zorg moeten dragen voor een veilige en gezonde leefomgeving.

Om de leefomgeving echt op één te zetten moeten we samenwerken en keuzes durven maken die ertoe doen, voor uzelf en de generaties na ons. Dat vraagt om een investering van iedereen, die verder durven te kijken en de leefomgeving als een geheel beschouwen.

De afgelopen jaren is de complexiteit en het volume van het werk in het milieu domein aanzienlijk toegenomen. Nieuwe landelijke verplichtingen, aanvullende registraties, uitgebreidere kwaliteitseisen en een groeiend aantal taken vanuit de gemeenten en provincie vragen meer capaciteit.

Deze oplopende werkdruk raakt niet alleen de uitvoeringscapaciteit, maar ook de kwaliteit en continuïteit die wij onze deelnemers willen bieden. Omdat de omgevingsdienst er voor én namens de deelnemende organisaties is, is het belangrijk om samen te erkennen dat de huidige takenlast niet meer in balans is met de beschikbare budgetten. In dit document brengen wij de taken inzichtelijk waar deze extra capaciteit nodig is.

Met extra budget kunnen wij de wettelijke verplichtingen blijvend waarmaken en zo samen de betrouwbare en toekomstbestendige dienst blijven.

2. Wet- en regelgeving milieu

2.1 Circulair materialen plan

Bron: <https://circulairmaterialenplan.nl>

Op 30 december 2025 is het Circulair materialenplan (CMP) van kracht geworden en vervangt het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3). Het CMP heeft als doel de circulaire economie te bevorderen en biedt daarvoor toetsingskaders voor de decentrale overheden (provincie en gemeenten).

De belangrijkste veranderingen zijn:

- Gemeenten krijgen een bredere rol: van enkel afvalinzameling naar grondstofbehoud en circulariteit.
- Gemeentelijke beleidsplannen moeten worden aangepast om circulaire doelen te integreren, zoals hergebruik, afvalscheiding en ketensamenwerking.
- Het CMP introduceert specifieke richtlijnen voor afvalscheiding en verwerking.
- Gemeenten en provincie zijn verplicht de toetsingskaders uit het CMP te gebruiken om decentrale regels aan te passen. Ook moeten vergunningen worden aangepast.

Verandering in CMP	Wat houdt het in	Gevolgen voor VTH/ODWH
Focus verschuift naar gehele keten	CMP behandelt gehele keten	Meer multidisciplinaire toetsing
Minimumstandaard voor verwerking	Kader voor hoogwaardige verwerking	Actualiseren vergunningen/Toetsing aan nieuwe standaarden
Afvalpreventie & hergebruik	Nieuwe onderdelen over preventie	Toetsing op preventie-eisen/opnemen in vergunning
Toetsingskader Wet milieubeheer (Wm)	CMP-kader bij afvalbesluiten	Extra toetsing op toetsingskaders
Afval/niet-afval	Einde-afvalstatus wordt belangrijker	Meer complexe casuïstiek, meer verzoeken om 'einde afvalstatus'
Meld- en rapportageplicht	Afwijkingen moeten worden gemeld	Toezicht houden op afwijkingen
Actualisatie regelgeving	Aanpassing Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)/besluit kwaliteiten leefomgeving (Bkl)	Herzien van protocollen/werkprocessen
Ketenregie & innovatie	Stimulerende rol VTH	Meer samenwerking gemeenten/bedrijf/ODWH
Monitoring & data-analyse	Dataverzameling	Meer dataverzameling

De huidige milieuwetgeving is nog voornamelijk gefocust op afvalstoffen. De verwachting is dat er steeds meer behoefte bij bedrijven is om stoffen die eerst als afvalstof werden gezien, nu als grondstof in te zetten. De beoordeling of een stof een afvalstof is of niet ligt bij de omgevingsdienst. De wettelijke kaders voor circulaire economie worden in 2026 verstevigd met de komst van het circulair materialenplan (CMP) en het Rijk werkt aan een **circulaire economie wet**. Het is nog niet duidelijk wat de impact zal zijn van deze nieuwe wet.

Al met al is de komst van het CMP een taakverzwaring voor gemeenten en omgevingsdienst. Het is op dit moment nog niet uitgewerkt wat de verzwaring betekent in benodigde capaciteit en

budget. In 2026 zal ervaring moeten worden opgedaan met het uitvoeren van de extra werkzaamheden. Ook moet worden afgewacht wat de “circulaire economie wet” voor consequenties heeft.

2.2 Asbest

Bron: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L_202302668

De Europese Richtlijn 2023/2668 betreft de bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan asbest op het werk. Deze Europese richtlijn moest uiterlijk 21 december 2025 in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd zijn. De behandeling in de Tweede Kamer staat gepland begin 2026. Het is de verwachting dat de nieuwe asbestwetgeving medio 2026 of uiterlijk 1 januari 2027 van kracht zal zijn.

Omgevingsdiensten hebben direct en indirect met de richtlijn te maken, vooral bij toezicht, vergunningen, bodemsanering, bouw- en sloopprojecten, en milieutoezicht.

Bouwbedrijven, nutsbedrijven en aannemers mogen hun werknemers (nog) minder blootstellen aan het contactrisico met asbest. Naar verwachting zal dit leiden tot meer meldingen (van bijvoorbeeld particulieren). Aannemers zullen ieder risico op contact met asbest moeten of willen vermijden en van de klant eisen dat er een asbestinventarisatierapport is, of dat al het asbest is verwijderd voordat werkzaamheden gaan starten.

Thema	Verandering volgens richtlijn	Gevolgen voor omgevingsdiensten
Nieuwe vergunningplicht	Vergunningplicht voor asbestverwijdering en sloop	Meer toezicht, samenwerking met het ministerie van SZW, controle op werkwijzen
Aanscherping grenswaarden	Strengere blootstellingslimieten	Kritischer beoordeling luchtmetingen, zwaardere handhaving
Veiligheids- en persoonlijke beschermingsmiddelen eisen (PBM-eisen)	Strengere PBM- en ademhalingsbeschermingseisen	Meer aandacht PBM-gebruik, training omgevingsdienst-inspecteurs
Renovatiegolf/Green Deal	Meer renovaties met asbestrisico	Meer toezichtmomenten
Administratieve verplichtingen	Bedrijven moeten meer documenteren	Meer documentcontrole door omgevingsdienst
Ketenhandhaving	Strengere eisen aan opslag/transport/verwerking	Meer inspecties afval- en transportketen
Technische expertise	Nieuwe technische eisen en grenswaarden	Meer scholing en specialisatie nodig

ODWH heeft in 2025 ruim 2400 asbestzaken behandeld. In 2026 zal duidelijk worden per wanneer de strengere wetgeving van kracht wordt en wat de consequenties zijn voor de omvang van het werk van ODWH.

2.3 Europese Richtlijn energieprestatie van gebouwen

Bron: [Europese Richtlijn energieprestatie van gebouwen EPBD IV | RVO.nl](#)

De EPBD IV is de ‘Energy Performance of Buildings Directive’ van de Europese commissie. Het doel is om de energieprestatie van gebouwen te verbeteren.

Op 29 mei 2026 gaat de 1^e tranche van de EPBD IV in werking. In 2027 volgt de 2^e tranche.

Thema	Verandering EPBD IV	Impact op VTH
Zonne-energie op gebouwen	Gefaseerde verplichting voor ‘Zon op dak’ bij nieuwbouw en later (vanaf 2028) ook bij bestaande gebouwen (start met overheidsgebouwen >2.000 m ²)	Extra toetsing aan eisen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) in vergunningverlening; handhaving bij niet-naleving; maatwerk bij uitzonderingen (bijv. monumenten)
Laadinfrastructuur (laad infrastructuur voor elektrische voertuigen)	Verplichte laadinfrastructuur bij nieuwbouw/renovatie vanaf 29 mei 2026	Toezicht op aanwezigheid en functionaliteit van laadinfra; nieuwe vergunnings- en handhavingstaken; afstemming met gemeenten/netbeheerders
Energie labels	Verbeterde energielabelsystematiek	Controle op labelplicht en juistheid/zichtbaarheid; integratie van energie labels in reguliere toezicht- en vergunningsprocessen
Technische bouwsystemen	Aanscherping eisen aan klimaatbeheersing (HVAC)/warmtepomp/koeling en gebouwautomatisering (GBS)	Meer installatietechnische kennis nodig; intensievere toetsing en toezicht op prestaties en inregeling
Keuringen gebouwinstallaties	Transitie van traditionele keuringen naar monitoring via slimme/digitale meters en systemen	Toezichthouders beoordelen digitale rapportages/monitoring; nieuwe datastromen worden onderdeel van toezicht; procesaanpassing nodig
Minimale energieprestatie (MEPS/MEES)	Minimumeisen voor slecht presterende utiliteitsgebouwen (verplichte verbetering richting 2030)	Handhaving op niet-naleving
Zero-Emission Buildings (ZEB)	Nieuwbouwnorm: per 1 jan 2028 voor publieke gebouwen ZEB; per 1 jan 2030 alle nieuwbouw zonder fossiele emissies	Zwaardere toetsing van nieuwbouwplannen op ZEB-criteria

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de EPBD IV ligt bij de gemeenten.

De ODWH kan bij de huidige reguliere energiecontroles ook de aangescherpte normen en eisen voor stookinstallaties en koelinstallaties meenemen. Daarbij gaat het ook om het controleren van nieuwe gebouw gebonden energiemaatregelen. In het werkgebied van ODWH zijn ongeveer 2700 installaties aanwezig. Naast het energietoezicht werken we ook aan een projectmatige aanpak voor het energieverbruik bij bedrijven. Daarbij geven wij voorlichting aan gemeenten en bedrijven.

In 2026 zal met gemeenten besproken worden op welke wijze de gemeenten de EPBD IV gaan uitvoeren en handhaven en op welke wijze de ODWH-aspecten van de EPBD IV in het reguliere werk kan meenemen.

Gemeenten krijgen geen extra geld vanuit het Rijk hiervoor.

2.4 Energie Opslag Systemen: PGS 37

[PGS 37-1 en 37-2 in het Bal - IPLO](#)

[PGS 37-1 en PGS 37-2](#)

Bron: www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl

PGS 37-1 is een richtlijn voor de veilige opslag van elektriciteit in energieopslagsystemen (EOS). Deze richtlijn legt vast hoe op een veilige manier moet worden omgaan met 'grote batterijen'. Deze batterijen bestaan uit gekoppelde lithiumbatterijen die worden gebruikt om energie op te slaan en vervolgens elektriciteit te leveren. Ze worden bijvoorbeeld gebruikt door bewonersverenigingen om zonne-energie op te slaan ('buurtbatterijen'). Energiemaatschappijen gebruiken ze om windenergie op te slaan of schommelingen in het elektriciteitsnet te stabiliseren.

De PGS 37-2 heeft betrekking op de opslag van lithium houdende energiedragers. Lithium batterijen en accu's zijn opslagmiddelen die worden gebruikt voor bijvoorbeeld laptops, e-bikes, in elektrische of hybride voertuigen en voor de toekomstige zeevaart.

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zal het opslaan van lithium houdende batterijen en het exploiteren van een energieopslagsysteem worden aangewezen als milieubelastende activiteit (Mba). In de algemene regels van het Bal zal worden verwezen naar beide PGS'-en (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen). Daardoor worden bepaalde maatregelen wettelijk verplicht voor de exploitant. Naar verwachting zal deze wijziging van het Bal in de loop van 2026 in werking treden.

PGS 37-2 geldt voor bedrijven en locaties die meer dan 333 kg aan nieuwe lithium houdende accu's of batterijen opslaan. Dit geldt voor bijvoorbeeld: showrooms, magazijnen en buitenterreinen met lithium houdende energiedragers, en fietsenwinkels met e-bikes.

Gevolgen voor VTH:

Gevolg	Beschrijving
Meer bedrijven onder toezicht	PGS 37-2 geldt vanaf 333 kg lithium houdende energiedragers; meer locaties vallen onder toezicht.
Opname in Bal	Wettelijke verankering gepland voor 1 juli 2027; koppeling aan milieubelastende activiteit.
PGS nu al toepasbaar	Toezichthouders kunnen PGS 37-2 al eisen via zorgplicht of toekomstige activiteit.
Complexere vergunningverlening	Integratie PGS-voorschriften in vergunning proces.
Meer handhavingscasussen	Toenemend gebruik van batterijtoepassingen leidt tot meer overtredingen en incidenten.

In 2026 zal onderzocht moeten worden wat de precieze impact van de opname in het Bal van de PGS 37 gaat zijn. Er kan met enige zekerheid gesteld worden dat het gebruik van lithiumbatterijen eerder toe dan af zal nemen. De opslag ervan zal dus ook toenemen. Het is duidelijk dat er meer werk komt voor de vergunningverlening en het toezicht. Ook zal, in de beginfase, het bedrijvenbestand geactualiseerd moeten worden en (wellicht ook) voorlichting gegeven moeten worden aan de ondernemers die het betreft.

2.5 Natuurherstelverordening

Bron: [Nederlandse natuur sneller herstellen | Natuur en biodiversiteit | Rijksoverheid.nl](#)

Sinds 18 augustus 2024 is nieuwe Europese wetgeving van kracht: de Natuurherstelverordening (NHV). Volgens deze wet moet op 1 september 2026 de eerste versie van het Nationaal Natuurherstelplan (Natuurplan) gereed zijn. Gemeenten krijgen te maken met aangescherpte normen en aanvullende taken voor milieu, natuurherstel en -behoud. Deze normen en taken komen boven op de bestaande taken in de fysieke leefomgeving en de uitvoering van de Omgevingswet.

Effect	Beschrijving	Domein
Strengere ecologische toetsing	Projecten moeten aantonen dat ze natuurherstel niet belemmeren; minder ruimte voor schadelijke activiteiten/milieubelastende activiteiten (mba's). Er komt een verslechteringsverbod.	Vergunningverlening
Nieuw nationaal herstelplan	Herstelgebieden en doelen worden nieuw toetsingskader; plan gereed in 2026	Vergunningverlening/beleid
Ruimtelijke conflicten	Natuurherstel botst met woningbouw, infrastructuur, energieprojecten	Advies/Ruimtelijke Ordening
Gebiedsgerichte samenwerking	Provincies, waterschappen, omgevingsdiensten en gemeenten moeten samen uitvoering geven aan NHV	Organisatie/Samenwerking

De taken op het gebied van natuurbehoud en -herstel zijn de verantwoordelijkheid van de gemeente(n) en provincie. ODWH biedt nu al ondersteuning bij omgevingsvergunningen voor een omgevingsplanactiviteit (OPA) en een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Straks dient het Nationaal Natuur Herstelplan (Natuurplan) als wettelijk kader waaraan getoetst moet gaan worden. In het Natuurplan legt de Rijksoverheid vast welke maatregelen gemeenten moeten treffen. In ieder geval zullen in onze regio maatregelen getroffen moeten worden die nodig zijn om de kwaliteit en kwantiteit van Habitats te verbeteren. Buiten de Natura 2000-gebieden geldt een verslechteringsverbod; maatregelen moeten significante verslechtering voorkomen. Sommige van deze maatregelen zullen gevolgen hebben voor bestaande activiteiten in de fysieke leefomgeving. ODWH kan ondersteunen bij het vaststellen van regels in de omgevingsplannen van de gemeenten.

Wij verwachten dat er, ook door het nieuwe kabinet, strenger zal worden toegezien op de uitvoering van het Natuurplan. Dit betekent dat gemeenten in hun ETFAL (evenwichtige toedeling van functies en locaties) en RO-afwegingen (veel) vaker natuur- en ecologieadviezen nodig zullen hebben.

De Omgevingsdienst Haaglanden behandelt de natuurvergunningen. De ODWH ondersteunt gemeenten met b.v. OPA en BOPA.

2.6 Kaderrichtlijn Water

Bron: [Landelijk Dashboard Kaderrichtlijn Water | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

De Kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht dat EU-landen voor eind 2027 doelen moeten halen voor de chemische en ecologische waterkwaliteit van hun oppervlakte- en grondwater. Omdat Nederland (ver) achterloopt dreigt de Europese Commissie met een miljoenen boete. De chemische waterkwaliteit richt zich op het beperken van vervuilende stoffen zoals zware metalen en pesticiden. De ecologische waterkwaliteit richt zich op het herstel van natuurlijke leefomgeving voor planten en dieren.

In de afgelopen jaren is de chemische waterkwaliteit verder afgenomen en momenteel voldoet minder dan 10% van de oppervlaktewateren aan de KRW-doelen. Om de doelen te halen moet Nederland een inhaalslag maken. In de provincie Zuid-Holland is daarom, begin 2025, door betrokken partijen (provincie, gemeenten, waterschappen en omgevingsdiensten) een convenant afgesloten om meer grip te krijgen op indirecte afvalwaterlozingen door bedrijven. Te beginnen bij de bedrijven met het grootste verbeteringspotentieel ten aanzien van de vermindering van lozingen met KRW-stoffen.

Uitvoeringsagenda convenant

Actie	Wat wordt van OD verwacht
In kaart brengen branches en bedrijven	Leveren van gegevens/analyseren bedrijvenbestand
Selecteren top-20 bedrijven & toezicht	Een prioriteitenlijst van gemeentelijke bedrijven met een mogelijke relevante lozing
Bemonstering & analyse top-5	Uitvoeren monsternamen en analyse
Actief in gesprek met bedrijven	Aanschrijven bedrijven en informeren bedrijven over gevaarlijke of milieubelastende stoffen
Samenwerking	Convenantpartners delen kennis, analyses, ervaringen.
Herzien & actualiseren vergunningen	Actualiseren vergunningen en ambtshalve maatwerk stellen

Bemonsteringen, actualisatie en toezicht en handhaving op indirecte lozingen behoort tot de basistaken van de omgevingsdienst. Provincie en waterschappen betalen een groot deel van de kosten van de uitvoeringsagenda. Maar voor de resterende benodigde middelen worden de gemeenten aangesproken.

Voor het uitvoeren van de ODWH-acties in het kader van het behalen van de doelen voor de KRW is onvoldoende budget beschikbaar.

Extra kosten

Bij dit project komt aanzienlijke extra inzet voor toezicht en actualisatie van vergunningen kijken, hier is geen rekening mee gehouden in de begroting 2026 en 2027.

Er wordt in de loop van 2026 een financiële raming uitgewerkt. Dit omvat zowel materiele kosten (monsternames) en capaciteit (fte).

Het aanpassen van vergunningen kan meegenomen worden in de reguliere actualisatie van vergunningen, maar zal toch (beperkt) extra capaciteit vragen.

Vervolg

Na de inhaalslag op de bedrijfsmatige lozingen en de einddatum van eind 2027 blijven de doelstellingen van de KRW van kracht. Toezicht en vergunningverlening ten aanzien van de indirecte lozingen worden ten behoeve van de reductie van prioritair stoffen en van Zeer Zorgwekkende stoffen (ZZS) in het milieu aangescherpt en intensiever uitgevoerd dan afgelopen jaren is gebeurd. Hiervoor is structureel aanvullend budget nodig vanaf 2028.

2.7 Werkgebonden Personen Mobiliteit

Bronnen: [Rapportageverplichting werkgebonden personenmobiliteit | RVO.nl](#) en [Uitvoeren toezicht Besluit werkgebonden personenmobiliteit | Informatiepunt Leefomgeving](#)

Vanaf 2025 moeten werkgevers met 100 of meer werknemers hun zakelijke kilometers registreren en indienen. Het doel is inzicht te krijgen in de mobiliteit van bedrijven en de bijbehorende CO₂-uitstoot, zodat gerichte maatregelen kunnen worden genomen om de uitstoot in de mobiliteitssector verder terug te dringen. Het Rijk verzamelt deze gegevens en stuurt ze door naar de verantwoordelijke omgevingsdienst. ODWH controleert of bedrijven hebben gerapporteerd en of de aangeleverde gegevens geloofwaardig zijn.

Het Rijk gaat in 2026 deze regeling evalueren. Als dan blijkt dat de CO₂-uitstoot niet onder het plafond is gebleven, zal alsnog in de regelgeving een maximum CO₂-uitstoot per reizigers-kilometer worden opgenomen. Iedere werkgever zal dan verplicht zijn om met de CO₂-uitstoot onder dit maximum te blijven. Gevolg hiervan zal waarschijnlijk zijn dat de ODWH dan de meldingen van bedrijven moet beoordelen. Dit is echter nog niet duidelijk.

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is op dit moment een wetswijziging aan het voorbereiden, die als doel heeft de regeldruk voor ondernemingen en rechtspersonen te verminderen. Dit zou betekenen dat de ondergrens voor de rapportageplicht naar 250 werknemers zou gaan. De consultatie van deze wetswijziging liep tot 9 maart, de gevolgen zijn nog niet bekend.

In de begroting voor 2025 en verder (opgesteld in voorjaar 2024) zijn geen aanvullende middelen voor de huidige uitvoering van deze taak door ODWH beschikbaar gesteld.

2.8 Wet veilige jaarwisseling

Bron: [Wet veilige jaarwisseling voortzetting | VNG](#)

In 2026 treedt naar alle waarschijnlijkheid de Wet veilige jaarwisseling in werking. Dit houdt in dat er een algemeen vuurwerkverbod is voor consumenten met uitzondering van categorie F1-vuurwerk. Met een ontheffing van de burgemeester kunnen verenigingen en stichtingen voor kleinschalige vuurwerkontbrandingen van categorie F2-vuurwerk organiseren.

ODWH heeft tot nu toe, onder de “oude wetgeving”, alle beoordelingen en toezichtzaken voor vuurwerkopslag, verkoop, en afsteken behandeld. De omgevingsdienst behandelt en toetst de aanvraag (met advies van de VRHM en de gemeente). Ook doet de ODWH de handhaving ten aanzien van de aangevraagde soort en hoeveelheid F2-vuurwerk, de opslag van het vuurwerk en ook de afsteeklocatie en de vereiste veiligheidsmaatregelen.

Op dit moment is het nog niet helemaal duidelijk hoe de situatie bij de jaarwisseling zal zijn. Particulieren (in verenigingsverband) mogen met een ontheffing vuurwerk afsteken, maar de (veiligheids)risico's zijn niet veel anders dan voorheen. Wij adviseren de gemeenten om gebruik te blijven maken van de expertise en adviezen van de omgevingsdienst m.b.t. 'vuurwerk'.

Aspect	Omgevingsdienst	Praktische acties
Handhaving en toezicht	Ondersteuning van gemeenten bij lokale handhavingsstrategieën; risicogericht toezicht in aanloop naar en de dag van de jaarwisseling.	Nu nog onduidelijk of en hoe door verenigingen, voorafgaand aan oud- en nieuw, er vuurwerk 'opgeslagen' gaat worden. Dit wordt in AmvB geregeld. Nu nog niet bekend.
Ontheffingen ontbranding vuurwerk door verenigingen en stichtingen	Advies aan gemeenten over voorwaarden en voorschriften; locatiebeoordeling (afstanden, omgevingsveiligheid, externe veiligheid), veiligheidsplan (samen met Veiligheidsregio),	Standaard voorschriften en checklists opstellen; beoordelingskaders afstemmen met burgemeester/veiligheidsregio; proces voor zienswijzen/participatie klaarzetten.
Opslag vuurwerk	Toezicht en handhaving op opslag van vuurwerk.	We zien toe op een veilige opslag van vuurwerk.

Opgemerkt moet worden dat de “oude” taak aanzienlijk kleiner wordt. Er hoeft geen toezicht meer gehouden te worden op de “vuurwerkverkooppunten” zoals die er jarenlang zijn geweest. Dit scheelt capaciteit. Vooralsnog stellen wij voor om de benodigde capaciteit in onze ramingen (begroting en werkplan) ongewijzigd te laten.

2.9 Inschatting benodigdheden Wet- en regelgeving milieu

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Circulair Materialenplan (CMP)	Nieuwe regeling	1 fte	Als wordt uitgegaan van 100 uur per gemeente, dan is voor het hele werkgebied van ODWH ongeveer 1 fte aan extra capaciteit benodigd.
EU-asbestrichtlijn	Intensivering	0.5 fte	Als, als gevolg van de strengere wetgeving, uitgegaan wordt van een toename van het werk met 10% dan is ongeveer 0,5 fte extra nodig voor het totaal van ons werkgebied.
Energy performance of buildings	Nieuwe regeling	1 fte	Het is de inschatting van ODWH dat voor toezicht en handhaving, maar ook de projectmatige aanpak inclusief voorlichting, in totaal ongeveer 1 fte extra nodig zal zijn.
Energieopslag systemen	Nieuwe richtlijn	0.5 fte	Een grove inschatting van de benodigde extra capaciteit: 0,5 fte voor hele werkgebied.
Natuurherstel verordening	Nieuwe wetgeving	1 fte	Wij verwachten, voor ons hele werkgebied, een toename van de aan ODWH gevraagde inzet van 1 fte.
Kaderrichtlijn Water	Intensivering	€100.000	Vooralsnog kan worden uitgegaan van een benodigd budget voor monsternames, beoordelingen en inzet capaciteit van minimaal €100.000 per jaar voor 2026 en 2027.
Werk gebonden personen mobiliteit	In ontwikkeling	0.3 fte	Om deze taak nu uit te voeren is ongeveer 0,3 fte nodig.
Wet veilige jaarwisseling	Nieuwe regeling	0.5 fte	Wij gaan uit van 5 aanvragen per gemeente waardoor er in totaal (minimaal) 0.5 fte nodig is voor ons hele werkgebied.
Totaal		4.8 fte	

3. VTH – Intensivering taken en uitvoering

3.1 Hercategorisering toezichtcategorie

Bron: [Nieuw: VNG handreiking activiteiten en milieuzonering | VNG](#)

Door de invoering van de Omgevingswet heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de “Handreiking Bedrijven en Milieuzonering” tegen het licht gehouden en zijn gekomen tot een nieuwe systematiek. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe handreiking “Handreiking Activiteiten en Milieuzonering 2024”. Deze handreiking vervangt de publicaties Bedrijven en milieuzonering uit 2009 en Milieuzonering Nieuwe Stijl uit 2019, die zijn gebaseerd op de Wro respectievelijk de Crisis- en herstelwet.

Oude handreiking

In de handreiking uit 2009 waren milieucategorieën voor bedrijven bepaald. Milieucategorieën geven aan hoe zwaar een bedrijfsmatige activiteit het milieu belast. Ze lopen van 1 (licht) tot 6 (zeer zwaar). Hoe hoger de categorie, hoe groter de richtafstand tot woningen. Dit werd bepaald op basis van de milieueffecten van geur, stof, geluid en gevaar.

Beschrijving	Richtafstand	Voorbeelden
Zeer lichte milieubelasting	0–10 m	Voorbeelden: fietsenmaker, meubelzaak, caravanstalling
Lichte milieubelasting	30 m	Voorbeelden: bouwbedrijf, houtbewerking, supermarkt
Middelzware milieubelasting	50 m	Voorbeelden: tankstation, zwembad, schietvereniging
Zwaardere middelzware milieubelasting	100 m	Zwaardere varianten cat. 3
Zware milieubelasting	200 m	Voorbeelden: brouwerij, verffabriek

Een bedrijf had dus een bepaalde milieuklasse. Parallel aan die milieuklasse is een toezichtscategorie gekoppeld aan het bedrijf.

De aanpak met de richtafstanden uit de VNG-uitgave 2009 kende een aantal uitvoeringsproblemen, waaronder de volgende:

- De richtafstanden zijn in de praktijk regelmatig te groot of juist te klein.
- Ze houden geen rekening met verschillen in effecten van activiteiten met dezelfde SBI-code en milieucategorie.
- Veel activiteiten zijn niet genoemd in de lijst met activiteiten.

Hercategorisering

In het reguliere toezicht worden door omgevingsdiensten anno 2025 veel meer milieuaspecten bij het toezicht meegenomen dan alleen geur, stof, geluid en gevaar. Inmiddels zijn bijvoorbeeld ook water, indirecte lozingen, energie en ecologie relevante onderdelen van het toezicht. De omvang van een “reguliere toezichtsactie” is daarom in de loop van de jaren toegenomen. En daarmee ook de kosten voor het toezicht.

Ook is het belangrijk dat de toewijzing van een toezichtscategorie aan een type bedrijf, geactualiseerd wordt. Bedrijven die voorheen toezichtscategorie 2 hadden, kunnen inmiddels (door toename van relevante milieuaspecten) in toezichtscategorie 3 of 4 zitten. Maar ook

kunnen bepaalde typen bedrijven juist in een lagere categorie komen als gevolg van technologische ontwikkelingen waardoor milieuhinder beter voorkomen wordt.

De ODWH is al enige tijd geleden gestart met het actualiseren van de risico-categorieën die gekoppeld zijn aan bepaalde typen bedrijven. Dit is ook in de werkplannen voor 2023, 2024 en 2025 opgenomen als project. Dit heeft ertoe geleid dat ongeveer 10% van het bedrijvenbestand van ODWH in een hogere toezichtscategorie is gekomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de branches glastuinbouw, loonwerkers, banketfabrieken, drukkerijen, tankstations, opslag munitie, ziekenhuizen, autoherstelinrichtingen en kunstijsbanen.

Ter illustratie de hercategorisering glastuinbouw. Vanaf dit jaar is het overgangsrecht voorbij. Glastuinbouwbedrijven vallen volledig onder opslagregels gevaarlijke stoffen. Dat maakt dat het toezichtscategorie 3 wordt. Ook wordt gecontroleerd op indirecte lozingen wat op dit moment relevant is voor de Kaderrichtlijn Water.

Extra budget nodig

Een administratief bepaalde hogere toezichtscategorie hoeft in de praktijk niet op ieder individueel bedrijf van toepassing te zijn. In 2026 zal, per bedrijf bekende Milieubelastende activiteiten (Mba), tijdens het reguliere toezicht een verfijning gemaakt worden. Bovendien zal met de nieuwe risicosystematiek (volgens de vastgestelde nota AUH) gericht toezicht gehouden gaan worden.

Het is nog onduidelijk wat de verfijning en de nieuwe risicosystematiek voor de aanvullende financieringsbehoefte per gemeente betekent. Het verschilt namelijk per gemeente hoeveel bedrijven in elke toezichtscategorie aanwezig zijn. In 2026 zal dit nader uitgewerkt worden.

3.2 Altijd Actuele Digitale Vergunning Provincie Zuid-Holland

Bron: [Programma Altijd Actuele Digitale Vergunning \(AADV\) - Provincie Zuid-Holland](#)

De provincie Zuid-Holland werkt met de vijf omgevingsdiensten aan het programma **Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)**. Doel is de provinciale vergunningen bij de vijf Omgevingsdiensten in Zuid-Holland zo uniform mogelijk te maken.

Gevolg voor omgevingsdienst	Toelichting
Meer inzicht en betere informatiepositie	Het programma biedt overzicht van alle actuele vergunningvoorschriften
Minder administratieve handelingen	Uniforme, digitale aanvragen verminderen administratieve last
Eenduidiger en efficiënter samenwerken	De uniforme werkwijzen verbeteren samenwerking
Snellere en betere besluitvorming	Omdat het programma al ca 80% uniform invult geeft dit tijdswinst
Verhoogde samenwerking en kennisdeling	Meer structureel overleg en uitwisseling tussen diensten
Vorbereiding op aansluiting DSO	Digitalisering maakt koppeling met DSO mogelijk

AADV sluit aan op de **Omgevingswet** en werkt aan het inzichtelijk maken van provinciale vergunning regels via het **Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)**.

Het uiteindelijke doel is een modern, digitaal en efficiënt vergunningsproces dat breed toepasbaar is binnen het VTH-stelsel en mogelijk landelijk kan worden doorontwikkeld. Dus (waarschijnlijk) ook voor gemeentelijke vergunningen.

Voor de komende 3 jaar zijn er hier extra uren voor nodig. Het budget voor 2026 is opgenomen in het werkplan van de PZH. Dit heeft voor gemeenten geen financiële consequenties. Als in de toekomst een inhaalslag voor gemeentelijke vergunningplichtige bedrijven moet plaatsvinden zal dit (tijdelijk) aanvullend budget vergen.

3.3 Actualiseren Vergunningen

Bron: [Nota Advisering, Uitvoering \(regulering en toezicht\) en Handhaving 2025 | Lokale wet- en regelgeving](#)

Het bevoegd gezag moet regelmatig controleren of de milieuvoorschriften van de vergunning voor een milieubelastende activiteit nog toereikend zijn. Daarbij is het verplicht om de vergunningvoorschriften te wijzigen als blijkt dat een bedrijf een milieuverontreiniging:

- Door de ontwikkeling van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu verder kan inperken;
- Door de ontwikkeling van de kwaliteit van het milieu verder moet inperken.

Bij het inwerkingtreden van de Omgevingswet zijn de meeste milieuregels in het Besluit Activiteiten leefomgeving en het Omgevingsplan terechtgekomen. De bedrijven die vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet vergunningvoorschriften hadden opgelegd gekregen volgens de, toen geldende, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) moeten worden beoordeeld volgens de huidige wetgeving. Dat kan resulteren in het actualiseren, wijzigen of intrekken van de voorschriften. Dit geeft uniformiteit en kan ook resulteren in het intrekken van onnodige maatwerkvoorschriften.

Naast het actualiseren van vergunningen bij veranderde wet- en regelgeving is in de Nota Advisering, Uitvoering en Handhaving (Nota AUH) vastgelegd dat de ODWH minimaal eens in de 10 jaar na het afgeven van een vergunning, de vergunningssituatie opnieuw beoordeelt. De laatste beoordelingen zijn 10 jaar geleden uitgevoerd en dat maakt het, samen met de invoering van de Omgevingswet, noodzakelijk dat alle vergunningen worden beoordeeld.

Er is een plan opgesteld om dit gefaseerd uit te voeren tot en met 2028. Er is nu nog geen plan voor de actualisatie voor de jaren met ingang van 1 jan 2029. Dit houdt verband met de ontwikkelingen van de eerdergenoemde AADV.

3.4 Gewasbeschermingsmiddelen in de bodem

Bron: [Handelingskader-bodemonderzoek-niet-genormeerde-gewasbeschermingsmiddelen-1.pdf](#)

In de afgelopen jaren is steeds meer duidelijk geworden over de (gezondheids-)risico's van "gewasbeschermingsmiddelen" bij (voormalig) teeltland. Ze vormen een belangrijke bron van vervuiling van water, bodem en lucht en veroorzaken verlies aan biodiversiteit. In de media is met enige regelmaat aandacht voor de risico's van gewasbeschermingsmiddelen.

De ODWH is trekker geweest van het opstellen van een handelingskader dat ingaat op hoe we om kunnen gaan met de schadelijke stoffen die in de bodem terecht kunnen komen bij het gebruik van niet genormeerde gewasbeschermingsmiddelen. En er komen steeds meer stoffen bij. Naar mate meer duidelijk wordt over de risico's zal de druk op bevoegde gezagen groter worden om beschermende maatregelen voor te schrijven.

Het handelingskader zorgt voor een onderbouwd en praktijkgericht protocol voor het uitvoeren van bodemonderzoek dat specifiek gericht is op het identificeren, evalueren en beheersen van risico's die samenhangen met de aanwezigheid van 'nieuwe' gewasbeschermingsmiddelen. Bij het opstellen, in opdracht van de Omgevingsdienst West-Holland, zijn ook kennisinstituten zoals het RIVM betrokken.

Gevolgen voor bodem activiteiten

Het standaard-stoffenpakket voor analyses van de bodem voorziet niet in niet-genormeerde en nieuw opkomende gewasbeschermingsmiddelen. Als niet bekend is welke stoffen er gebruikt zijn wordt het standaard-stoffenpakket uitgebreid met een geprioriteerde stoffenlijst van twintig niet-genormeerde (nieuwer/opkomende) gewasbeschermingsmiddelen.

Voor veel niet-genormeerde stoffen zijn er geen vaste normwaarden of uniforme interpretatiekaders. Dat betekent dat er meer tijd nodig is om een casus te beoordelen, te bespreken en ook mogelijk externe deskundigheid nodig zal zijn.

Dit leidt steeds vaker tot meer benodigde inzet vanuit ODWH.

Het is afhankelijk van het nieuwe kabinet of het thema "gewasbeschermingsmiddelen" een hogere prioriteit krijgt. In de loop van 2026 wordt hierover hopelijk meer bekend.

3.5 (Potentieel) Zeer Zorgwekkende Stoffen

Bron RIVM: [Zeer Zorgwekkende Stoffen | Risico's van stoffen](#)

Bron RIVM: [PFAS op de lijst Zeer Zorgwekkende Stoffen \(ZZS\) | RIVM](#)

Bron Regeerakkoord m.b.t. PFAS: [Investeren in bereikbaarheid, zorg voor water en milieu | Regering | Rijksoverheid.nl](#)

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld de voortplanting belemmeren, kankerverwekkend zijn of zich in de voedselketen ophopen. Mensen en ecosystemen kunnen in contact komen met ZZS via het milieu (lucht, water of bodem), voedsel, de werkplek, of via producten zoals huishoudchemicaliën.

Een recent bekende stof waar veel media-aandacht voor is, is PFAS. In Nederland zijn er locaties waar de bodem verontreinigd is, met directe gevolgen voor inwoners zoals het advies om geen groente uit eigen tuin te eten of slootwater te gebruiken.

Het nieuwe kabinet heeft ZZS als prioriteit aangemerkt. Doel van het overheidsbeleid is om deze stoffen zoveel mogelijk uit de leefomgeving te weren. Het overheidsbeleid voor ZZS is vastgelegd in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) paragraaf 5.4.3. Dit verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS naar de leefomgeving te vermijden. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting).

Potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen (pZZS) zijn stoffen waarvan nog niet met zekerheid te zeggen is of ze wel of niet een Zeer Zorgwekkende Stof zijn. Het RIVM houdt hiervoor een lijst bij (de vernieuwde versie wordt 'signaleringslijst') waar steeds meer stoffen aan toegevoegd worden. Deze lijst dient als hulpmiddel voor bedrijven en vergunningverleners om deze stoffen uit voorzorg te beperken.

ODWH ziet toe of bedrijven zich ook houden aan de regels op het gebied van pZZS. Zodra ZZS-uitstoot wordt vastgesteld, geldt de verplichting om het gebruik te minimaliseren. Bij potentiële ZZS hanteren we het voorzorgsbeginsel: voorkomen staat voorop. Voor PFAS volgen we de nieuwste inzichten en adviseren we gemeenten bij bodemtoetsing, toezicht, en ruimtelijke ontwikkelingen. We merken dat er steeds meer verontreinigde grond met PFAS wordt afgevoerd en verwerkt waarbij toezicht nodig is.

Een strengere en gerichtere aanpak van ZZS zal per definitie meer inzet van ODWH vragen. Dit is nodig voor extra toezicht, advies en vergunningverlening.

3.6 Stikstof

Bron: [Stikstof | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl)

Een te hoge uitstoot van stikstofverbindingen, zoals ammoniak, schaadt ecosystemen, biodiversiteit en luchtkwaliteit, vooral in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. De stikstofproblematiek en uitspraken van de Raad van State zorgen voor grote uitdagingen bij vergunningverlening en toezicht, met name in de landbouw, industrie en bouw.

Veel stikstof-veroorzakende activiteiten vallen onder de Wet natuurbescherming waarvoor de provincie bevoegd gezag is. Namens de provincie Zuid-Holland voeren de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) (voor vergunningverlening) en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZH) (voor toezicht) deze wettelijke taak uit.

Weliswaar is de formele koppeling tussen de Omgevingsvergunning en de Natuurbeschermingsvergunning met de komst van de Omgevingswet vervallen maar daarmee is het nog steeds van belang dat bij de 'Evenwichtige toedeling van Functies aan locaties' (EFTAL) rekening wordt gehouden met de stikstofuitstoot. Zowel in de gebruiksfase maar ook in de aanlegfase.

Gevolgen stikstofregels	Beschrijving
Meer en complexere vergunningplicht	Door wegvallen intern salderen en de Wet natuurbescherming ontstaat vaker een situatie waardoor een vergunning niet verleend kan worden.
Meer AERIUS-berekeningen	Toename rekentaken en ecologische onderbouwing voor projecten
Verschuiving naar emissiedoelen	Nieuwe beleidsfocus vereist aanpassing beoordelingskaders en zorgt voor meer complexiteit
Toename beleidsadvisering	Gemeenten en provincies vragen meer ondersteuning
Actualisatie regionale programma's	Aanpassen toezicht- en vergunning strategieën

Vergunningen vereisen vaak verplichte mitigatiemaatregelen, zoals schonere technologie. Dit maakt toezicht complex en vraagt om nauwe samenwerking met OZHZ en met ketenpartners.

Ondersteuning

ODWH helpt gemeenten om deze opgave zorgvuldig en effectief aan te pakken. Wij kunnen u ondersteunen met advies en voorlichting over bouw- en bodemwerkzaamheden. Omdat het onderwerp “stikstof” in de praktijk bij meerdere omgevingsdiensten behandeld wordt is het lastig een precieze inschatting van benodigd extra budget te maken. ODWH heeft bij RO-plannen en onze integrale advisering altijd in meer of mindere mate te maken met (verscherpte) natuur- en ‘stikstof’ regelgeving.

3.7 Administratief-, Ketentoezicht en Ondermijning

Bron commissie van Aartsen: <https://vng.nl/sites/default/files/2021-03/eindrapport-commissie-van-aartsen-om-de-leefomgeving.pdf>

Bron kwaliteitscriteria 3.0: <https://vng.nl/sites/default/files/2024-10/kwaliteitscriteria-3.0-voor-uitvoering-en-handhaving-krachtens-de-omgevingswet.pdf>

De Algemene rekenkamer rapporteert dat het stelsel van toezicht en handhaving, op milieucriminaliteit en overtredingen tegen te gaan, onvoldoende functioneert. De commissie van Aartsen stelt dat een krachtigere aanpak van milieucriminaliteit moet komen, meer gericht op prioriteit, capaciteit, en inzet voor strafrechtelijke handhaving en vervolging.

Criminelen maken voor illegale activiteiten gebruik van legale bedrijven. Dit is waar de onderwereld de bovenwereld ontmoet. Dit ontwricht de samenleving en ondermijnt de rechtsstaat.

Voor het opsporen van (ernstige) milieucriminaliteit is meer nodig dan alleen ‘langsgaan bij een bedrijf om toezicht te houden’. De zware criminaliteit vindt vaak achter de schermen plaats in (administratieve) handelingen. Afval is “opeens verdwenen”, facturen van transporten zijn verdacht laag of juist hoog, hoeveelheden grondstoffen staan niet in verhouding tot wat reëel is voor het betreffende bedrijf, enz. Dit ‘sjoemelen’ kan ertoe leiden dat milieuschade zichtbaar wordt op onverwachte plekken. Schadelijke stoffen zijn in het proces verdwenen maar worden in normale burgerlijke situaties in buurten, wijken en tuinen teruggevonden.

Administratief- en ketentoezicht richt zich op het achterhalen van deze misstanden. In sommige gevallen wordt ontdekt dat de boosdoeners de rechtsstaat ondermijnen.

De aanbeveling van Van Aartsen is in het IBP-VTH (zie hoofdstuk Versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) overgenomen.

De ODWH speelt een belangrijke rol in het herkennen en bestrijden van ondermijning en helpt overheden met het signaleren van ongebruikelijke activiteiten in vastgoed, afvalstromen of vergunningprocedures. De ODWH werkt al jaren met gemeenten, politie en andere handhavende instanties intensief samen op het gebied van ondermijning.

ODWH is voor de 5 omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland de trekker van het team administratief toezicht/ketentoezicht (AT/KT).

In het kader van de robuustheid wordt dit gezamenlijk project voor de provincie begin 2026 gestart. Hiervoor is al budget in het werkplan van de provincie opgenomen.

Om te voldoen aan de Kwaliteitscriteria 3.0 gaat de ODWH vanaf 2027 dit voor de gemeenten ook uitvoeren.

3.8 Inschatting benodigheden intensivering taken en uitvoering

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Hercategorisering toezichtcategorie	Intensivering	3 à 4 fte	Rekenkundig leidt de hercategorisering tot een benodigd extra budget van ruim €700.000 voor het gehele werkgebied. Voor nu komt dit neer op tussen de 3 en 4 fte extra voor het gehele werkgebied.
Altijd Actuele Digitale Vergunning	Nieuw programma	pm	
Actualisering vergunningen	Intensivering	1 fte	De extra inspanning hiervoor bedraagt 1 fte per jaar (voor 2027 en 2028).
Gewasbescherming middelen	Intensivering	0.5 fte	Voor nu voorzien wij een lichte toename in benodigde inzet van 0,5 fte voor de gehele dienst.
Zeer zorgwekkende stoffen		1 fte	Wij gaan uit van ongeveer 100 uur per gemeente. Dit is voor het werkgebied 1 fte.
Stikstof	Intensivering	1 fte	Er moet afgewacht worden wat de plannen van het (nieuwe) kabinet worden. Vooralsnog gaan wij uit van 1 fte extra voor ons hele werkgebied.
Administratief-, ketentoezicht en ondermijning	Intensivering	2 fte	In de Kwaliteitscriteria 3.0 is vastgesteld dat iedere omgevingsdienst, voor het deskundigheidsgebied ketentoezicht, moet beschikken over minimaal zes medewerkers met aantoonbare kennis en ervaring. De minimale inzet per medewerker is 900 uur.
Totaal		8,5 à 9,5 fte	

4. Administratieve taken

Om de rol die de omgevingsdienst bekleedt, als bewaker van de balans tussen maatschappelijke ontwikkelingen en de fysieke leefomgeving, goed te kunnen invullen is op een juiste manier met informatie omgaan essentieel. Hiermee heeft de omgevingsdienst een breed scala aan administratieve verantwoordelijkheden, waaronder het uitvoeren van vergunningverlening en toezicht en handhaving op de fysieke leefomgeving.

De omgevingsdienst is veelvuldig bezig met het invullen van gegevens in vele (landelijke) systemen.

Deze werkzaamheden komen bij de reguliere taken en zijn niet altijd ingeschat of opgenomen in de begrotingen en werkplannen. Tegelijkertijd groeit het aantal registers en archieven gestaag. Hierdoor moet er steeds meer informatie ingevoerd, gecontroleerd, en bijgehouden worden.

Wat op dit moment veel aandacht vraagt is de vastlegging en het bijhouden van informatie in registers, zoals:

Register Externe Veiligheid (REV)

Bron: [Register Externe Veiligheidsrisico's](#) | [Register externe veiligheid](#)

Het landelijk Register Externe Veiligheidsrisico's (REV) is in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gebouwd. Dat doet het ministerie samen met gemeenten, provincies en omgevingsdiensten. De (gemandateerde) bronhouders zorgen ervoor dat data van risicovolle activiteiten in het REV terecht komen. Het REV vervangt het Risico Register Gevaarlijke stoffen (RRGS) en biedt betere toegang tot informatie over externe veiligheidsrisico's. Het register helpt bij de besluitvorming over omgevingsvergunningen en omgevingsplannen.

De ODWH beheert diverse gegevensverzamelingen voor de uitoefening van haar taken hierin. Eén daarvan zijn de gegevens over externe veiligheidsrisico's. Hiervoor is nooit apart budget voor gevraagd.

Basisregistratie Ondergrond (BRO)

Bron: [Basisregistratie Ondergrond \(BRO\)](#)

De Basisregistratie Ondergrond (BRO) is een landelijk informatiesysteem waarin gegevens staan over de Nederlandse bodem en ondergrond. De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de ondergrond.

De BRO biedt gegevens aan bevoegd gezagen (Rijk, provincies, gemeenten, omgevingsdiensten, waterschappen) en is een gegevensbron voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De gegevens zijn van belang voor het beleid en beheer van ruimtelijke opgaves zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, de woonopgave en de economische groei.

In de komende jaren wordt de BRO stapsgewijs voltooid. Per stap bevat de BRO steeds meer gegevens over de diepe en ondiepe ondergrond. Deze gegevens worden geordend op basis van een zogeheten 'registratieobjecten'. Van deze registratieobjecten houdt de ODWH zich bezig met bodem- en grondonderzoek en de bodemkwaliteit. De BRO bouwt steeds verder op de bestaande registraties.

EU-richtlijn Bodemmonitoring

Vanuit de EU-richtlijn Bodemmonitoring (Proposal for a Directive on Soil Monitoring and Resilience) moeten uiterlijk eind 2027 ook de gegevens over de bodemkwaliteit en de doelstelling “vitale bodems” (bodemgezondheid) opgenomen worden in de BRO.

Het is de bedoeling dat al deze gegevens over de bodem via de BRO beschikbaar komen voor iedereen.

Centrale Voorziening Geluidgegevens

Bron: [Geluidregister](#) | [Informatiepunt Leefomgeving](#)

De Centrale Voorziening Geluidgegevens (CVGG) is een digitaal systeem waarin geluidgegevens worden verzameld. In dit systeem worden gegevens van wegverkeer, spoor en industrie geregistreerd en gemonitord. Daardoor kan er worden gecontroleerd of er niet meer geluid wordt geproduceerd dan is toegestaan.

4.1 Inschatting benodigdheden administratieve taken

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Administratieve taken	Intensivering	1.5 fte	De behoefte aan goede informatievoorziening en efficiënte ondersteuning wordt groter.
Totaal		1.5 fte	

5. Gemeentelijke taken

5.1 Soortenmanagementplan

Bron: <https://vng.nl/artikelen/gebiedsdekkende-omgevingsvergunning-op-basis-van-een-soortenmanagementplan-smp>

Steeds meer gemeenten in onze regio stellen een Soortenmanagementplan (SMP) op als basis voor natuurvriendelijk werken. Daarbij hoort een gebiedsgerichte omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit via de Omgevingsdienst Haaglanden. Het SMP bevat voorschriften die essentieel zijn voor het zorgvuldig plannen en uitvoeren van werkzaamheden, zoals isolatie of onderhoud, met oog voor beschermde soorten.

Een goed werkend SMP vraagt om heldere processen, communicatie en administratie. Denk aan het vastleggen van maatregelen, het voorkomen van cumulatieve effecten en het begeleiden van particulieren die onder het SMP vallen. Ook het bijhouden van wie waar aan het werk is en welke soorten waar voorkomen, is cruciaal, zeker in gebieden waar meerdere partijen actief zijn.

De gemeente is hier verantwoordelijk voor. De VNG heeft een uitvoeringstoets van het SMP gedaan. [Uitvoeringstoets Soortenbescherming bij na-isolatie | VNG](#)

Veel gemeenten hebben al, of zijn bezig om het gemeentelijk soortenmanagementplan op te stellen. Op basis van dat plan moet de uitvoering van specifieke (isolatie)maatregelen getoetst worden en geadmistreerd worden waar, welke flora en fauna beschermd wordt, en welke maatregelen er genomen zijn of moeten worden.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het bijhouden van de administratieve aspecten van werkzaamheden die vallen onder het SMP. Een aantal gemeenten heeft inmiddels aan ODWH gevraagd om met een voorstel te komen voor ondersteuning.

Wij gaan uit van 500 zaken voor ons hele werkgebied. De werkzaamheden omvatten onder andere:

- Toets aan het SMP, toets aan de vergunningvoorschriften en het administratief verwerken van de maatregel.
- Organisatorisch moet er rekening worden gehouden dat bedrijven en burgers contact opnemen met de overheid voor vragen.
- Er is software en opleiding nodig voor de administratie.
- Verstrekken van informatie over het SMP.

Door dit gezamenlijk uit te voeren worden kosten bespaard, en de continuïteit en beschikbaarheid verbeterd.

5.2 Klimaatadaptatie

Bron kamerbrief water en bodem sturend:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D50136&did=2022D50136

In een kamerbrief water en bodem sturend (zie bron) wordt benadrukt dat water en bodem randvoorwaardelijk is vóór ruimtelijke keuzes. Water en Bodem Sturend (WBS) vraagt dat gemeenten in het omgevingsplan en ruimtelijke plannen keuzes maken die rekening houden met o.a. klimaatadaptatie, waterveiligheid, verzilting, bodemdaling en waterberging.

4D water en bodem

De Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) heeft, in opdracht van de provincie Zuid-Holland en in samenwerking met andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten, het 4D water en bodem advies ontwikkeld.

Met dit advies kan de omgevingsdienst de gemeenten adviseren bij nieuwe ontwikkelingen. De thema's bodem, ondergrond, **klimaatadaptatie**, energie en circulaire economie worden hierin meegenomen. Binnen deze thema's wordt er onderzocht waar de kansen en knelpunten binnen de planlocatie liggen. Afhankelijk van de behoefte van de gemeenten, kan het advies verder uitgediept worden. Er kunnen ook mogelijke oplossingen en aanpassingen meegeleverd worden en er kan verder advies op één van de specifieke thema's worden gegeven.

Rol ODWH bij Water en bodem sturend

Wij kunnen helpen om beleidsregels, beoordelingscriteria en afwegingskaders juridisch en technisch robuust vorm te geven. Water en Bodem Sturend (WBS) vraagt om diepgaande kennis van bodemgesteldheid, verontreinigingen, grondwaterstroming, ondergrondse risico's, en de samenhang tussen deze factoren. ODWH heeft die kennis in huis om de risico's te beoordelen, geschiktheid van locaties beoordelen voor (woning)bouw of infrastructuur en adviseren over noodzakelijke bescherming of maatregelen.

Door vroegtijdig meekijken bij gebiedsontwikkelingen worden onhaalbare locaties sneller afgevangen, worden ontwerpkeuzes klimaatbestendiger, wordt schade en vertraging voorkomen door tijdige aandacht voor bodemkwaliteit, sanering, grondwater of archeologie; en kan de gemeente voldoen aan de zorgplicht vanuit de Omgevingswet. Advies inwinnen bij de ODWH helpt bij uniformiteit in de regio en het bewaken van de provinciale kaders en programma's.

De omgevingsdienst fungeert als externe kwaliteitsborging, inhoudelijke ondersteuning en als adviseur voor WBS-toepassing in vergunningverlening, beleid en toezicht.

5.3 Inschatting benodigheden Gemeentelijke taken

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Soortenmanagementplan	Wetgeving	2 fte	De inschatting is afhankelijk van de keuzes van gemeenten en de omvang van het SMP.
Klimaatadaptatie		pm	Vraag gestuurd.
Totaal		2 fte	

6. Versterking Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

6.1 Interbestuurlijk programma VTH

Programmaplan Versterking VTH-stelsel: <https://open.overheid.nl/documenten/dpc-7fab84c7793dac05ee904e45f60cfa2efd94644f/pdf>

Eindproducten IBP VTH: <https://www.omgevingsdienst.nl/programmas/interbestuurlijk-programma-versterking-vth-ibp-vth/eindproducten-ibp-vth/>

Het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH) is in 2022 gestart met als doel het versterken van het stelsel voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH). In september 2024 zijn de eindproducten opgeleverd en aangeboden aan het Bestuurlijk Omgevings Beraad (Bob).

Het Bob bestaat uit vertegenwoordigers van IPO, VNG, UvW, de ministeries van IenW, JenV en SZW, en het Openbaar Ministerie. De eindproducten van het IBP-VTH zijn door het Bob vastgesteld.

Vervolgens zijn de bestuurlijke koepelorganisaties VNG en IPO, evenals het Rijk, aangewezen als 'eigenaar' van specifieke producten. Voorbeelden hiervan zijn:

- VNG: verantwoordelijk voor de implementatie van de kwaliteitscriteria 3.0
- IPO: verantwoordelijk voor de Handreiking Regionale Beleidscyclus (RBC).

De verdeling van verantwoordelijkheden en afspraken is vastgelegd in de Samenwerkingsafspraken Versterking VTH-stelsel (Staatscourant 2025, nr. 5488) (zie bijlage 1 van deze publicatie via <https://www.officielebekendmakingen.nl>).

De omgevingsdiensten moeten in opdracht van het Bob/VNG/IPO/Ministerie uitvoering geven aan de uitvoering en realisatie van de producten.

Financieel bestaat dit uit een veelvoud van projecten en producten. Hieronder is een toelichting gegeven op de belangrijkste producten die volgen uit de IPB VTH:

Kennis Infra Structuur

Bron: <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-092200ce05b0412d186ff9eda66a9219c01030c7/pdf>
https://www.omgevingsdienst.nl/wp-content/uploads/2025/04/Eindadvies_Kennis-hebben-is-macht-Kennis-delen-is-kracht_KIS.pdf

In 2025 is landelijk gestart met het opzetten van de Kennis Infra Structuur (KIS), een initiatief dat voortkomt uit het Interbestuurlijke Programma VTH. Het doel van KIS is om kennisdeling en samenwerking tussen omgevingsdiensten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) structureel te versterken. De landelijke opzet volgt de zogenoemde 1-6-28 structuur: één landelijk niveau, zes landsdelen en 28 omgevingsdiensten. Vanaf 2026 zal dit aantal waarschijnlijk dalen naar 25 of minder. Binnen deze structuur heeft iedere omgevingsdienst de verplichting om een kennismakelaar aan te wijzen.

De kennismakelaar fungeert onder andere als intermediair voor actuele vraagstukken en zorgt ervoor dat deze binnen de dienst worden opgepakt. Daarnaast neemt de kennismakelaar deel aan het overleg binnen het landsdeel, dat eens per acht weken plaatsvindt. Binnen ons landsdeel rouleert de rol van vooruitgeschoven kennismakelaar (vertegenwoordiger landsdeel); ODWH zal deze taak vervullen van april 2027 tot oktober 2027.

Naast de kennismakelaar kent KIS twee andere belangrijke rollen: de VTH-expert en de kennisvertegenwoordiger. Voor elk van de zeven prioritaire thema's moet iedere dienst minimaal één VTH-expert aanwijzen. Deze experts volgen ontwikkelingen binnen hun thema, dragen bij aan kennisopbouw en nemen deel aan periodiek overleg binnen het landsdeel.

De kennisvertegenwoordigers hebben een zwaardere taak. Zij vertegenwoordigen het landsdeel op landelijk niveau en nemen deel aan overleg met andere kennisvertegenwoordigers.

Binnen KIS zijn zeven thema's aangewezen: Zeer Zorgwekkende Stoffen, Circulaire Economie, Bodem en Ondergrond, Waterkwaliteit, Energietransitie, Data en Informatie en Actuele Vraagstukken. Voor het laatste thema wordt geen aparte VTH-expert aangewezen; deze taak ligt bij de kennismakelaar.

Regionale Beleidscyclus

Handreiking RBC 1.0: https://www.omgevingsdienst.nl/wp-content/uploads/2024/10/24407522_IenW_IBP_Handreiking_beleidscyclus_VTH_RBC_327126_V4-gecomprimeerd-small.pdf

Het IPO is eigenaar van het IBP-VTH-product Handreiking Regionale Beleidscyclus (Handreiking RBC). Deze handreiking scherpt verschillende onderdelen van de beleidscyclus aan, zoals het opstellen van een integrale regionale omgevingsanalyse en risicoanalyse. Ook samenwerking met (keten)partners en het toepassen van 'outcomegericht werken' krijgen nadrukkelijk aandacht. Het is van belang dat met de huidige doorontwikkeling binnen het VTH-stelsel er een goed werkend Regionale Beleidscyclus is.

In dat kader zijn door de ODWH diverse trajecten gestart:

- Voor de omgevingsanalyse en risicoanalyse is in 2025 de Nota AUH vastgesteld. Momenteel wordt onderzocht hoe deze nota verder kan worden doorontwikkeld om te voldoen aan de handreiking. Samen met de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland wordt gekeken of één uniforme methodiek kan worden ontwikkeld voor de omgevings- en risicoanalyse voor VTHA-taken. De uitwerking hiervan valt onder het innovatieprogramma.
- Daarnaast is outcomegericht werken eind 2024 besproken met de betrokken deelnemers. Afsproken is om een pilot op het thema 'energie' te starten in samenwerking met de gemeente Leiden.

NB

Er is door het IPO voor het ministerie van IenW een partij aanbesteed voor het in 2026/2027 landelijk implementeren van de handreiking Regionale Beleidscyclus. Het doel hiervan is om een stevige impuls te geven aan het versterken van het VTH-stelsel.

Binnen de opdracht zullen onder andere regiosessies en kennissessies worden georganiseerd. Ook het door ontwikkelen van het risicomodel, het ontwikkelen van communicatiestrategieën,

voorlichtingsproducten, een zelfevaluatiETOOL, een helpdesk, een opleidingsmodulen en advies aan Omgevingsdienst NL worden uitgewerkt.

Visitaties

Visitatiedocumenten: <https://www.omgevingsdienst.nl/programmas/interbestuurlijk-programma-versterking-vth-ibp-vth/visitatie-van-omgevingsdiensten/>

Het uitvoeren van visitaties heeft als doel inzichtelijk te maken hoe omgevingsdiensten functioneren. Daarbij staat het in beeld brengen van sterke punten en verbeterpunten centraal. Dit helpt de besturen van omgevingsdiensten om te bepalen waar de organisatie staat, welke richting zij op moet en hoe dit kan worden gerealiseerd.

Voor de visitaties is een landelijk systeem ingericht waarbij omgevingsdiensten elkaar bezoeken om van elkaar te leren. Deze visitaties worden uitgevoerd in een reguliere cyclus onder beheer van Omgevingsdienst NL (ODNL). Het doel is om een helder beeld te krijgen van het functioneren van iedere omgevingsdienst en daarmee de kwaliteit van het stelsel te verbeteren. De eerstvolgende visitatie voor de ODWH staat gepland in april 2027.

Daarnaast wordt eens per twee jaar de Staat van VTH opgesteld. Deze rapportage biedt inzicht in het functioneren van het VTH-stelsel voor milieutaken en de kwaliteit van de uitvoering. De Staat van VTH wordt verankerd in de Omgevingswet (wijziging in verband met versterking van het VTH-stelsel milieu). De Minister van IenW is stelselverantwoordelijk en moet beschikken over een actueel beeld van het functioneren van het stelsel en de uitvoering op omgevingsdienstniveau. De gegevens uit de visitaties vormen hiervoor een belangrijke bron. Voor een goede uitvoering van deze activiteiten is aanvullende capaciteit bij de omgevingsdienst noodzakelijk.

6.2 Wetsvoorstel Versterking VTH

Consultatie wetsvoorstel VTH: [Overheid.nl | Consultatie Wetsvoorstel versterking VTH-stelsel milieu, berichten](https://overheid.nl/consultatie/wetsvoorstel-versterking-vth-stelsel-milieu-berichten)

Het wetsvoorstel Versterking VTH is momenteel in consultatie en heeft als doel de kwaliteit en uniformiteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving te verbeteren. Hoewel de financiële gevolgen nog niet volledig duidelijk zijn, staat vast dat omgevingsdiensten aan meer verplichtingen moeten voldoen. De kwaliteitscriteria worden wettelijk verankerd, de Staat van VTH krijgt een formele basis en er komen robuustheidscriteria en een aangescherpt basistakenpakket. Dit vraagt om aanpassingen in processen, extra inzet op kwaliteitsborging en transparante rapportages. Het wetsvoorstel maakt het VTH-stelsel meer verplichtend en uniform; er wordt meer regie vanuit het Rijk voorzien, wat betekent dat prestaties nauwlettend worden gevolgd. Voor onze organisatie is het belangrijk om tijdig te anticiperen op deze veranderingen, zodat we compliant blijven en de kwaliteit van onze dienstverlening kunnen waarborgen.

6.3 Inschatting benodigheden versterking VTH

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Kennisinfrastructuur	Wetgeving	0.7 fte	Rol van kennismakelaar, drie kennisvertegenwoordigers, en drie VTH-experts betekent dit in 2026 een geschatte inzet van 880 uur.
Regionale beleidscyclus	Wetgeving	1 fte	Voor de uitvoering van dit IBP-VTH-product is aanvullende capaciteit bij de omgevingsdienst noodzakelijk van 1 fte.
Visitaties	Wetgeving	0.2 fte	Op basis van eerdere ervaringen heeft de ODWH hiervoor een inzet van 200 uur geraamd.
Wetsvoorstel versterking VTH	Wetgeving	pm	Het is op dit moment nog onduidelijk welke gevolgen dit gaat hebben voor de ODWH.
Totaal		1.9 fte	

7. Bedrijfsvoering

7.1 Nieuwe archiefwet

Info over wetvoorstel: [Nota naar aanleiding van het verslag wetsvoorstel Archiefwet 20xx | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Het Rijk moderniseert de oude Archiefwet om deze beter aan te laten sluiten bij het digitale tijdperk. Een belangrijk onderdeel van deze nieuwe wet is dat een overheidsorganisatie voortaan nog maar 10 jaar heeft om 'permanent te bewaren' informatie over te dragen aan het Nationaal Archief of een regionale archiefdienst. Dit noemen we de overbrengingstermijn. De overbrengingstermijn staat in de huidige Archiefwet nog op 20 jaar. De Tweede Kamer heeft op 18 februari 2025 ingestemd met het wetsvoorstel. De verwachting is dat de nieuwe Archiefwet, na behandeling door de Eerste Kamer, per 1 juli 2026 van kracht zal zijn.

E-depot

Binnen de regio vindt er veel samenwerking plaats tussen de regionale archiefdienst, Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO), en de daarbij aangesloten gemeenten. Een belangrijke oplossing voor het duurzaam toegankelijk maken van overheidsinformatie is het ontwikkelen van een e-depot. Een e-depot kan het beste omschreven worden als een digitale archiefbewaarkaats. Het is dé plek waar digitale informatie duurzaam, geordend en toegankelijke bewaard kan worden.

Het e-depot van ELO is momenteel volop in ontwikkeling. De ODWH maakt actief onderdeel uit van de eerdergenoemde samenwerking, waarbij er vooral gekeken wordt hoe onze eigen data goed aangesloten kan worden op het e-depot van ELO. Zo is er het afgelopen jaar in samenwerking met ELO een metadataschema opgesteld, waarbij expliciet rekening is gehouden met eventuele overbrenging naar het e-depot.

Onder veel gemeenten bestaat de wens om de overbrenging nog eerder te doen dan de voorgenomen 10 jaar in de nieuwe Archiefwet. Deze wens is gebaseerd op het feit dat er steeds vaker informatie wordt opgevraagd door burgers. Door de informatie eerder toegankelijk te maken via een e-depot kunnen burgers deze informatie zelf vinden en hoeven ze er geen verzoek voor in te dienen. Omdat de ODWH onder mandaat taken uitvoert, is het aan de deelnemende gemeenten om te bepalen of de overbrenging eerder plaats moet vinden. Het is van belang dat dit in goed overleg gebeurt, waarbij ook rekening gehouden moet worden met eventuele consequenties voor bijvoorbeeld de Wet open overheid (Woo) en de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

7.2 Toegankelijkheid website

Bronnen over de nieuwe toegankelijkheidswet: [Nieuwe Europese toegankelijkheidswet - Digitale Overheid](#) en https://commission.europa.eu/news-and-media/news/eu-becomes-more-accessible-all-2025-07-31_nl

De Europese Toegankelijkheidswet (European Accessibility Act) is per 28 juni 2025 van kracht. Deze wet verplicht overheden hun digitale diensten toegankelijk te maken voor alle gebruikers,

inclusief mensen met een beperking. De verplichting geldt ook voor websites van omgevingsdiensten.

Om te voldoen aan deze wet en de digitale dienstverlening richting gemeenten, inwoners en bedrijven te verbeteren, vernieuwt ODWH de website in 2026. De nieuwe website wordt volledig toegankelijk, gebruiksvriendelijk en toekomstbestendig. Dit draagt bij aan een professionele en inclusieve dienstverlening, in lijn met de ambities van de deelnemende gemeenten.

Niet-tijdige aanpassing brengt juridische risico's (boetes), reputatieschade en beperkte vindbaarheid van informatie met zich mee.

Het gaat hier om eenmalige kosten voor de vernieuwing van de website zodat het voldoet aan de wettelijke vereisten.

7.3 Wet open overheid

De Wet open overheid: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0045754/2026-02-20>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/wet-open-overheid-woo>

De Wet open overheid (Woo) regelt welke overheidsinformatie openbaar is en hoe deze door iedereen kan worden opgevraagd. De Woo heeft de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) vervangen en legt meer nadruk op actieve openbaarmaking. Ook bij passieve openbaarmaking worden processen vereenvoudigd om het verkrijgen van informatie makkelijker te maken. In de Woo zijn informatiecategorieën opgenomen die overheden uit eigen beweging openbaar moeten maken, zoals vergaderstukken van het Algemeen Bestuur en organisatiegegevens. Op termijn komen daar ook juridische besluiten bij. Daarnaast blijft het mogelijk om informatie op verzoek openbaar te maken via Woo-verzoeken.

Op 1 november 2024 is het eerste deel van de actieve openbaarmakingsplicht in werking getreden. Dit vraagt om duidelijke afspraken tussen ODWH en de deelnemende organisaties, zodat de verplichtingen tijdig en correct worden uitgevoerd. Vanaf 1 juli 2025 is de invoering van het tweede deel van de Wet open overheid (Woo) gestart. Deze tranche breidt de actieve openbaarmakingsplicht aanzienlijk uit. Rijksorganisaties beginnen als eerste met het publiceren van twaalf extra informatiecategorieën, waaronder Woo-verzoeken en adviezen. Voor andere overheidsorganisaties, waaronder omgevingsdiensten, volgt de verplichting later maar voorbereiding is nu al noodzakelijk.

7.4 Inschatting benodigheden Bedrijfsvoering

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Nieuwe archiefwet	Wetgeving	pm	De financiële gevolgen zijn nog niet duidelijk.
Toegankelijkheid website	Wetgeving	€ 100.000	Eenmalig
Wet open overheid	Wetgeving	pm	Het is nog niet duidelijk hoeveel tijd hiervoor nodig is
Totaal		€ 100.000	

8. Overig

8.1 Nieuwe handreiking archeologievriendelijk bouwen

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) heeft in 2024 een nieuwe versie van de handreiking voor archeologievriendelijk bouwen opgesteld. Deze herziene versie geeft de laatste inzichten en praktische richtlijnen voor het bouwen zonder waardevolle archeologische vindplaatsen te beschadigen. Voorbeelden zijn het minimaliseren van bodemingrepen, het optimaliseren van heipalenplannen en het beschermen van vindplaatsen in de bodem.

Concreet betekent dit dat de handreiking strenger is geworden. In de praktijk zal er meer archeologisch onderzoek gaan plaatsvinden.

	Werkzaamheden Omgevingsdienst
Vergunning toetsing	Meer beoordelingen bij bodemingrepen
Advies	Adviseren bij vergunningaanvragen en ruimtelijke ontwikkelingen (inclusief juridische borging)
Signaleringsfunctie	Oog- en oorfunctie bij toezicht van graafwerkzaamheden

8.2 Energietransitie – gevolgen voor Externe Veiligheid

Bron: [Hoofdlijnen externe veiligheid in de Omgevingswet | Informatiepunt Leefomgeving](#)

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee, zoals brandgevaar door zonnepanelen, omvormers of accu's/(buurt)batterijen, maar ook brandstoffen zoals waterstof

Bij ruimtelijke ontwikkelingen, vergunningverlening en toezicht is externe veiligheid een belangrijk aandachtspunt. ODWH adviseert over risico's die ontstaan door bijvoorbeeld de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen. Doel is om risico's voor de omgeving te voorkomen en beheersbaar te houden.

We toetsen plannen aan relevante wet- en regelgeving. Bij complexe vraagstukken werken we samen met ketenpartners, bijvoorbeeld over bereikbaarheid en bestrijdbaarheid bij incidenten.

Dankzij deze integrale aanpak helpt ODWH uw gemeente om veiligheid goed te borgen in beleid én praktijk. Het is verstandig om ons vroegtijdig te betrekken bij plannen waar externe veiligheid een rol speelt.

Het is nog niet duidelijk wat de gevolgen van de nieuwste technologische ontwikkelingen zijn voor de Externe Veiligheid.

8.3 Nieuwe handreiking voor geurbeleid industrie

Bron: [Nieuwe handreiking geur door industrie | Informatiepunt Leefomgeving](#)

De nieuwe handreiking over geur door de industrie biedt gemeenten, provincies en omgevingsdiensten praktische ondersteuning bij het omgaan met geur van industriële activiteiten binnen de kaders van de Omgevingswet.

De handreiking geeft richting bij het opnemen van regels in het omgevingsplan, het ontwikkelen van geurbeleid en het bepalen van een aanvaardbaar geurhinderniveau. De suggesties die hierin zijn opgenomen zijn niet bindend. Het is aan gemeenten en provincies om te bepalen of en hoe ze gebruik maken van deze handreiking.

De handreiking sluit ook aan bij de methodiek uit de VNG Handreiking Activiteiten en milieuzonering. Deze handreiking geeft vooralsnog geen verzwaring van de werkzaamheden. ODWH kan de gemeente hierin ondersteunen.

8.4 Inschatting benodigheden Overig

Taak	Aard	Kostenraming	Onderbouwing
Nieuwe handreiking archeologievriendelijk bouwen		0.1 fte	De advisering van de ODWH zal toenemen
Energietransitie		pm	Nog niet duidelijk hoeveel tijd dit gaat vragen
Nieuwe handreiking geurbeleid		pm	
Totaal		0.1 fte	

9. Inschatting totale benodigheden

Taak	Fte	Kosten
Wet-regelgeving en milieu	4,8 fte	€ 100.000
Circulair materialenplan	1 fte	
EU-asbestrichtlijn	0.5 fte	
Energieprestatie van gebouwen	1 fte	
Energieopslag systemen	0.5 fte	
Natuurherstel verordening	1 fte	
Kaderrichtlijn Water	-	€100.000
Werkgebonden personen mobiliteit	0.3 fte	
Wet veilige jaarwisseling	0.5 fte	
VTH – intensivering taken en uitvoering	8,5 à 9,5 fte	-
Hercategorisering toezichtscategorie	3 à 4 fte	
Altijd Actuele Digitale Vergunning	pm	
Actualisering vergunningen	1 fte	
Gewasbeschermingsmiddelen	0.5 fte	
Zeer zorgwekkende stoffen	1 fte	
Stikstof	1 fte	
Administratief-, ketentoezicht en ondermijning	2 fte	
Administratieve taken	1,5 fte	-
Administratieve taken	1.5 fte	
Gemeentelijke taken	2 fte	
Soortenmanagementplan	2 fte	
Klimaatadaptatie	Vraag gestuurd	
Versterking Vergunningverlening, Toezicht, en Handhaving	1,9 fte	
Kennisinfrastructuur	0.7 fte	
Regionale beleidscyclus	1 fte	
Visitaties	0.2 fte	
Wetsvoorstel versterking VTH	pm	
Bedrijfsvoering	pm	€ 100.000
Nieuwe archiefwet	pm	
Toegankelijkheid website	-	€ 100.000
Wet open overheid	pm	
Overig	0,1 fte	
Nieuwe handreiking archeologisch vriendelijk bouwen	0.1 fte	
Energietransitie	pm	
Nieuwe handreiking geurbeleid	pm	
Totaal	18.8 à 19.8 fte	€ 200.000